

Archeologienota: Het archeologisch bureauonderzoek van het windmolenpark te Overpelt

**Vanessa Vander Ginst
Laurane Dupont**

**Tienen 2018
Studiebureau Archeologie bvba**

Archeologienota: Het archeologisch bureauonderzoek van het windmolenpark te Overpelt

**Vanessa Vander Ginst
Laurane Dupont**

**Tienen 2018
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch bureauonderzoek van het windmolenpark te Overpelt
--

Initiatiefnemer:	Sweco Belgium NV
Projectleiding:	Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Vanessa Vander Ginst
Auteurs:	Vanessa Vander Ginst Laurane Dupont
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2018, Studiebureau Archeologie bvba

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2018E307

Aanleiding: De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande omgevingsvergunningsaanvraag voor de bouw van drie windturbines in een projectgebied dat buiten de vastgestelde archeologische zones ligt met een totale oppervlakte van ca. 164.481 m², waarvan het totale oppervlakte van de drie vergunningsgebieden 10.837 m² bedraagt. Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m² of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).

Erkend archeoloog: Vanessa Vander Ginst (OE/ERK/Archeoloog/2015/00030)
Studiebureau Archeologie bvba (OE/ERK/Archeoloog/2015/00002)

Locatie: Overpelt, Luikersteenweg (fig. 2.1)
Bounding box: punt 1: x= 221175, y= 222212
punt 2: x= 221487, y= 222459

Overpelt, Afd. 2, sectie E, percelen:

- WT-01: 2X3, 2C3, 2E3, 1500B en 2X3
- WT-02: 8W, 2P3, 2S3, 2Z2 en 2Y2
- WT-03: 12/2Y, 12/2L, 980N2, 12/2X, 980^E6, 980^E4, 980D6, 980H3, 980S2, 980N2, 980T2, 980L5.

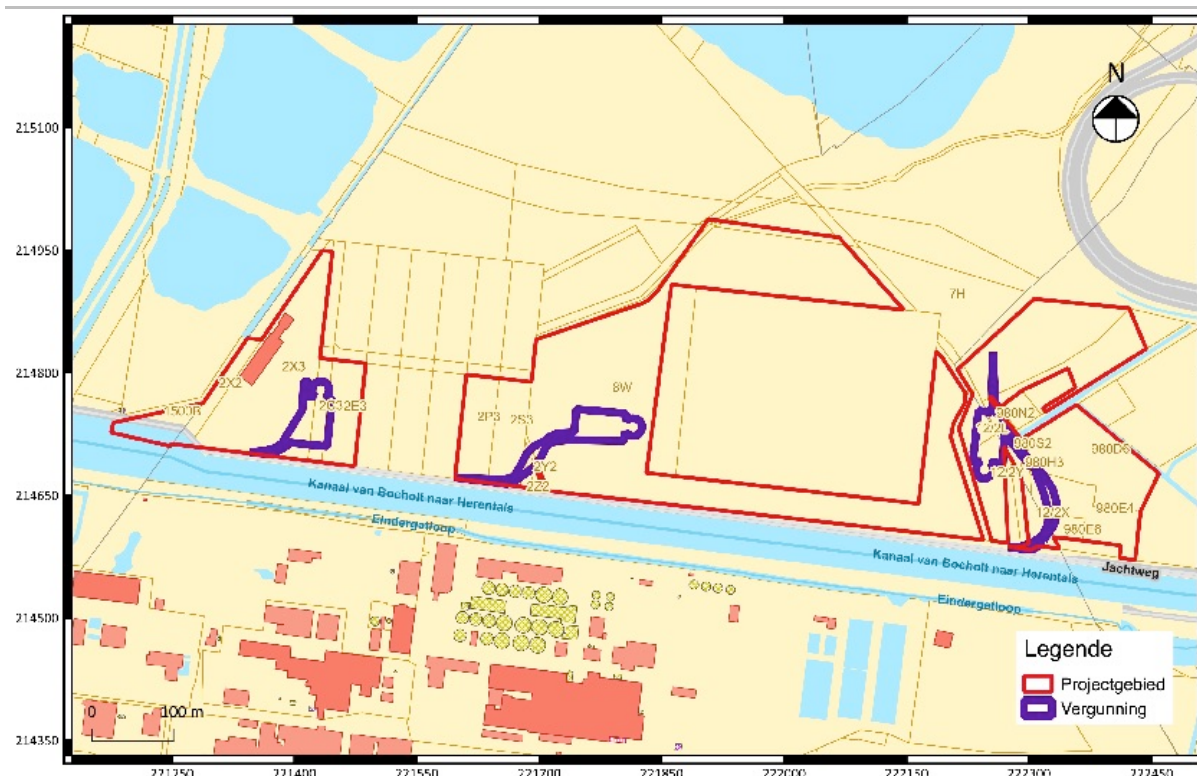

Fig. 2.1: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

2.2 Gemotiveerd advies

De geplande werken omvatten een omgevingsvergunning voor de bouw van drie windturbines (WT-01 tem WT-03, van links naar rechts op fig. 2.1) met bijhorende infrastructuur. Hiervoor zal de bodem verstoord worden tot op een diepte die varieert tussen de ca. - 0,70 m voor de voorziene werfzones en - 3,5 m onder het maaiveld voor de funderingen van de windturbines.

De 3 vergunningszones situeren zich in een industriegebied geklemd tussen het kanaal van Bocholt naar Herentals in het zuiden, een aantal ontginningspoelen en een zandwinningscomplex in het noorden en westen en het afrittencomplex van de N74 in het oosten.

Op basis van de verzamelde aardkundige en historische gegevens kan worden geconcludeerd dat het onderzoeksterrein theoretisch interessante en relevante archeologische waarden kan bevatten. Dit kan worden beargumenteerd op basis van de verscheidenheid aan archeologische vondsten die in de (weliswaar ruimere) omgeving werden aangetroffen. Het betreft o.a. indicaties van Celtic Fields, een Romeinse ovenstructuur, een grafveld uit de bronstijd en prehistorische begravingen. Deze polygonen, binnen een nagenoeg gelijkaardige landschappelijke context, wijzen op een zekere continuïteit in bewoning van de regio vanaf de prehistorische periode.

Aan de hand van het bureauonderzoek- aangevuld met een terreininspectie en een 7-tal controleboringen op het terrein- moet dit beeld echter worden bijgesteld. Zo werd duidelijk dat het terrein in de 18de eeuw moeras was. De arme gronden werden vanaf de 19de eeuw ontgonnen. Hiertoe

moest een dens drainagenetwerk worden aangelegd. Deze drainagegreppeltjes zijn nog aanwezig in het huidige landschap ter hoogte van windturbine 02. Ter hoogte van windturbine 01 is tegenwoordig effectief nog akkerland aanwezig. Om dit te verwezenlijken moest het terrein dus worden drooggelegd. Tot slot ontwikkelde het terrein ter hoogte van windturbine 03 tot gras- en bosgebied.

Ter hoogte van windturbine-01 is aan de hand van de boringen voldoende aangetoond dat de geplande werken geen relevante archeologische waarden zullen bedreigen door de sterke verstoringsgraad van het terrein. Deze komt tot uiting in de controleboringen en bevestigt de toestand van het terrein (lijkt vergraven te zijn) zoals zichtbaar op de luchtfoto van 1971 en 2000. Naast een boring met mogelijk veen en één met een bewaarde bodemopbouw, werd ter hoogte van windturbine 03 ook een boring gezet die wijst op een afgraving/vertoring van het terrein. Ter hoogte van windturbine 2 het zeer nat, waardoor geen volledige, representatieve boring kon worden gezet.

Op basis van deze resultaten kan het nut van een archeologisch vervolgonderzoek toch wel sterk betwijfeld worden. Aangezien het terrein ter hoogte van windturbine 1 verstoord is, zou het mogelijk te adviseren archeologisch vervolgonderzoek zich dus enkel toespitsen op het vergunningsgebied van WT-02 en WT-03, met telkens een werfzone van 1800m² en een windturbinezone van 530m². Ter hoogte van de geplande lijninfrastructuur (toegangswegen en kabeltracés) is verder onderzoek immers zeker onnuttig daar de smalle, lineaire werkzone zowel de praktische uitvoering van een onderzoek als een accurate interpretatie van mogelijk aanwezige archeologische waarden op een dergelijke smalle zone sterk bemoeilijkt.

Beide zones (windturbine 2 en 3) liggen bovendien geïsoleerd tov elkaar, aangrenzend aan en met een voormalige vijver (Ferrariskaart) /tegenwoordig een kunstmatig opgehoogd waterbassin er tussenin. Hierbij kan afgewogen worden of onderzoek op deze twee vrij kleine en versnipperde zones met een onderlinge tussenafstand van ca. 450 m omgeven door industriegebied en zones waar geen archeologie meer te verwachten valt potentieel relevante kenniswinst kan opleveren

In de zone van windturbine 2 kan bijkomend opgeworpen worden dat deze zone nat is en allicht reeds ten dele verstoord door de irrigatiegreppels, nog zichtbaar in het landschap.

De combinatie van al deze argumenten, maakt dat verder onderzoek op de drie vergunningsgebieden (windturbine 1 tem 3) kosten-baten gewijs als negatief wordt geadviseerd tov de potentiële kenniswinst.

Hieruit volgt dat er geen programma van maatregelen voor een archeologisch onderzoek wordt opgesteld.

Fig. 2.2: Synthesekaart met aanduiding van de verschillende ontwikkelingen op het terrein en het geantropogeniseerd landschap met windturbine 1 tem 3 (van links naar rechts).

3.3 Programma van maatregelen

Aangezien er geen vervolgonderzoek wordt geadviseerd werd er geen programma van maatregelen opgesteld.